

[Undervisningsministeren.]

ker også på den sociale udvikling i almindelighed. Således som erhvervslivet udformes, bliver der mindre og mindre anvendelse for de ganske unge i erhvervslivet. Gang på gang fremhæves det fra hververnes side, at man ønsker unge, der har større modenhed, end de har ved 14 års alderen.

Så er der et forhold, jeg mener man bør tage i betragtning; det er det, at udbygningen af 1937-loven slet ikke var tilendebragt, da vi fik den nye skolelov. Efter de oplysninger, der foreligger, kan man regne med, at der i 1958 var sket en udbygning af 1937-loven i 52 pct. af landkommunerne. Denne udbygning er steget til 60 pct. i 1960, og formentlig ligger udbygningen nu på omkring ved 65 pct. Det er givet, at man under alle omstændigheder, ganske uanset om den ny lov var kommet, ville have fortsat udbygningen af 1937-loven. Det var man simpelt hen forpligtet til.

Må jeg så føje til, at skulle man have de virkelige forudsætninger for at klare disse og de kommende års problemer på læreruddannelsens område, ja, så måtte man i virkeligheden for lang tid siden have etableret flere seminarier. Man kan ikke, når man opretter seminarier det ene år, have resultater af denne handling det næste år. Det drejer sig om langfristede foranstaltninger.

Jeg vil gerne give et par oplysninger om dimissionstallene, fordi flere ordførere har efterlyst oplysninger om seminariernes kapacitet. I 1940 var dimissionstallet omkring 450, i 1945 var tallet 511, i 1950 var det 772, i 1955 1 361, i 1960 1 458, i 1961 1 760. I indeværende år regner vi med at komme op på ca. 1 800. Derefter vil dimissionstallet stige til 2 000 og vandre opad mod de 2 200. Der er altså tale om en betydningsfuld indsats, og den er i væsentlig grad sket ved, at der er oprettet flere seminarier, men man har også øget kapaciteten på de bestående seminarier.

Det er blevet fremhævet, at der er en modsætning mellem den prognose, der foreligger fra Danmarks Lærerforening, og den, der er anført i bemærkningerne til lovforslaget. Jeg har ikke sammenholdt de to materialer, men skal understrege, at der i prognosen fra Danmarks Lærerforening er

tale om en række faktorer, som man siger kan blive påvirket i forskellig grad, alt efter som man sætter ind på skolelovens udbygning. Det er rigtigt nok, at man i betænkningen siger, at man regner med lærermangelens afskaffelse i 1963, men det er under forudsætning af, at der ikke sker nogen udvikling med hensyn til 8. og 9. klasserne og med hensyn til nye realafdelinger og den pædagogiske ændring i undervisningen på forskellige områder, som den blå betænkning går ind for. Man går altså i virkeligheden ud fra, at udviklingen er låset fast. I det materiale, der er gengivet i bemærkningerne til lovforslaget, opererer vi med den mulighed, at der sker en påvirkning af en lang række faktorer, at der sker en udvikling med hensyn til 8. og 9. klasserne, at der sker en betydelig udvikling med hensyn til realafdelingerne, og at der sker en stadig vækst i antallet af dem, der fortsætter deres skolegang i det hele taget ud over den undervisningspligtige alder.

Det ærede medlem hr. K. B. Andersen ytrede tvivl med hensyn til denne prognoses holdbarhed, og jeg vil da gerne understrege, at vi ikke regner med, at denne helt slår til. Det er også anført, at det er hypoteser, vi opererer med, men der er dog i hvert fald peget på en række faktorer, som givet vil spille ind, når vi ser på det behov for lærere, der vil være. Jeg mener også, man må sige, at adskillige af de faktorer er stillet realistisk op. Jeg tænker her på bestemmelserne om klassekvotienten, og jeg er helt enig med det ærede medlem hr. K. B. Andersen i, at det meget vel kan forme sig således, at der sker en forøgelse af den undervisningspligtige alder, inden vi når til 1970 for 8. skoleårs vedkommende og 1975 for 9. skoleårs vedkommende. Men det vil i hvert fald ikke være svært at se, hvordan udviklingen vil forløbe, dersom vi lader disse to faktorer underkaste en ændring. Det er, tror jeg jeg tør sige, en prognose, der skulle være mere holdbar end dem, man hidtil har opereret med, og jeg vil også gerne understrege, at denne prognose er fremkommet i samarbejde mellem lærerbehovsudvalget, statistisk departement, det økonomiske sekretariat og andre, der har beskæftiget sig med lærerbehovsproblemet.

Må jeg til forsvar for lærerbehovsudvalgets arbejde gøre nogle ganske få bemærk-